

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 496. An & qualiter abligetur fidejussor ad omne id, ad quod debitor tenebatur tempore fidejussionis, & non ad id, quod postmodum accessit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

num. 15. An vero tale pactum & fidejussio valeat, si fuerit juramento confirmata, non ita convenit inter AA. Nam pro affirmativa, quam tenet Molin. d. 541. n. 3. ratio est, quod de Jure Canonico omne juramentum, etiam legibus civilibus contrarium, quod citra periculum animæ servari potest, servandum sit, c. quamvis. de partis. in 6. c. contingat de jurejur. Muller. loc. cit. Pro negativa, quam cum Zoël. ad h. t. n. 12. tenent alii, ratio præcipua est, quod juramenti confirmatorii ea vis esse non possit, ut accessio sit sine subiecto, & absque principali subsistat. Cætera namque rationes, quas affert Muller. nimurum quod leges casare actus tales juramento confirmari non patiantur; quodque Jus Canonicum bonis legibus à Magistratu politico præscriptis repugnare non valeat; dum he utpote contraria SS. Canonibus à Canonistis rejiciuntur. Distinguunt tamen alii, quod nimurum tali juramento sciens volens (securi si ex præcipitatem & semideliberate,) plus solvere promisit, obligetur ad illum excellsum, non ut fidejussor, sed ut principalis debitor. Molin. loc. cit. Pith. b. t. n. 9. Muller. loc. cit. Verum hoc ipsum non parum dependere videtur ab ea questione, an dum fidejussor nullo intercedente juramento in plus se obligavit, obligatio & fidejussio quo ad summam, quam principalis debitor debet, subsistat, & si non valeat quo ad id, quod supra promisit, sit irrita; an vero tota & omnino sit nulla. In qua questione posteriore partem, seu totam fidejussionem inutili esse, & fidejussorem ad nihil obligari, contendunt magni nominis AA. Harpr. ad §. 5. Inst. b. t. Vinn. ibid. n. 2. Welenb. p. 2. d. 27. th. 10. Bachov. ad Treut. vol. 2. d. 28. th. 4. lit. b. num. 2. & alii citati à Muller. l. c. lit. v. E contra valere fidejussionem quo ad summam, quam debet principalis debitor, quamvis in diuiriorem causam ratione quantitatis se obligavit fidejussor fidejubendo in plus, tradunt Hahn. ad Welenb. b. t. n. 5. Zoël. ibid. à n. 8. Carpz. p. 2. c. 19. def. 9. Brunnem. ad l. 22. C. b. t. n. 6. Gomez. 2. var. resol. 13. n. 2. & alii apud Muller. l. c. lit. d. iis faventem. Item Perez. in C. b. t. n. 16. Molin. l. c. d. 541. n. 3. Pith. b. t. n. 7. Wiefth. n. 20. Haunold. Tom. 3. tr. 9. c. 1. controv. 6. n. 94. Reiffenst. b. t. n. 40. & ab hac sententia tanquam summa æquitate nixa in judicando recedendum non esse, & nostris moribus observandam defendit. Carpz. loc. cit. apud Lauterb. in ff. h. t. §. 24. eo quod notissimi juris sit, in aliis quoque obligationibus, quoties plus promissum quam oportuit, non totam obligationem, sed solum id, quod superfluum est, infirmari, perdurante in cetera obligatione, quasi nullo alio adjecto; cum utile per inutile non vitietur in his, quæ divisionem admittunt, & minor summa in majore includatur, ita ut promittens majorem etiam promisisse minorem censeatur. His non obstante, quod l. 8. §. 7. b. t. dicatur: placuit eos (nimurum qui in plus fidejusserunt,) omnino non obligari. Cum id non intelligendum, quod nullatenus obligentur; sed quod non obligentur in solidum seu totum, ut Perez. Pith. LL. cit. alias illius textus interpretationes vide apud Reiffenst. Sub distinctione in hac questione procedunt alii apud Lauterb. l. c. dum priorem sententiam procedere volunt, seu obligationem & contractum esse omnino nullum, si creditor debitum summam maiorem stipulatus fuit; posteriorem vero, si creditor summan, quam debitor debet, v. gr. decem stipulatur, & fidejussor plus, v. g. 20. responderet.

Quæst. 496. An & qualiter obligetur fidejussor ad omne id, ad quod debitor tenebatur tempore fidejussionis, & non ad id, quod postmodum accessit?

1. Resp. primò: Fidejussor ad omne id, quod tempore fidejussionis in obligatione erat, five fors, five usura sit, obligatur, l. 56. §. 2. l. 68. §. 1. ff. & l. 20. C. b. t. Welenb. b. t. n. 6. Muller. ibid. thes. 41. lit. a.

2. Resp. secundo in specie juxta triplicem modum, quo se fidejussor obligare potest; nempe vel ad certam summam, vel simpliciter, vel exprestè in omnem causam. Ac primò quidem, si ad certam summam se obligavit, ad illam solam tenetur, et si principalis debitor tempore fidejussionis, aut etiam post majorem summam vel etiam usuras debebat, cit. l. 8. Lauterb. b. t. §. 29. et si enim non in plus, in minus tamen obligare se potest juxta dicta quest. preced. Si obligatio principalis ex mora vel culpa debitoris fuerit aucta, & ex inde is ad usuras obligetur, ad illas fidejussor non obligabitur, cit. l. 8. junct. l. fin. ff. eod. Lauterb. loc. cit. His non obstante l. 38. ff. de V. O. ubi mora principalis debitoris etiam fidejussori nocere dicitur. Id namque verum est quod ad obligationem continuandam, non autem quod ad eam augendam, Lauterb. ibid. juxta l. 91. §. 4. in fin. ff. de V. O. Idem est, si fidejussor ad certum tempus determinatum duntaxat, eo elapsi, si debitor proroget tempus solvendi, ad nihil jam amplius tenetur fidejussor. Gl. in §. si quid. Inst. b. t. v. solverit. Sylv. v. fidejussor. num. 12. Laym. loc. cit. num. 29. in fin. addit tamen Reiffenst. b. t. num. 44. quod si tempus determinatum non sit, & debitore existente in culpabili mora, res credita pereat, vel deterioretur, id ipsum quoque nocere fidejussori juxta l. 22. ff. de V. O. & l. 58. ff. b. t. Secundo, si fidejussor fiat absolutè & simpliciter sine determinatione summa aliquantus aut temporis, dicendo, v. g. fidejubeo pro Tito: & is inculpabilis mora solvendi est, fidejussor obligabitur ad omne, quod tempore fidejussionis in obligatione est, five sit fors, five usura, cit. l. 68. & l. 10. C. b. t. Lauterb. §. 30. Muller. loc. cit. thes. 42. lit. c. eo quod indefinita in jure æquipollat universali, adeoque simpliciter fidejubens videatur fidejubere in omnem causam ex natura talis negotii descendenter, ut Lauterb. loc. cit. fecus de ab extrinseco proveniente. Ad hac judicia seu contractus bona fidei comprehendant omnia accessoria, quales sunt usuræ, ad quas proinde etiam ex post à mora debitoris provenientes tenebuntur fidejussor, et si de iis nihil dictum. Muller. loc. cit. Lauterb. cit. §. 30. cit. l. 32. ff. de usura. Tertiò, si vero fidejussor se exprestè obligaverit in omnem causam, obligatur non tantum ad omnia, quæ tempore fidejussionis erant in obligatione, sed & quæ ex post accesserunt. Qualia non tantum sunt usuræ, sed & alia accessiones, omne interest, (etiam omne lucrum cessans & emergens creditori, ut Pith. b. t. n. 20.) & omnis eventus, hæc enim hic veniunt per rō omnem causam. Lauterb. §. 31. Mull. l. c. lit. c. & v. remittens ad Carpz. p. 2. c. 19. def. 2. Franc. de fidejuss. c. 5. à n. 42. Quo tamen casu non teneri adhuc fidejussorem ad tributum impositum pecunia creditæ, apud eundem docet Hering. de fidejuss. c. 24. n. 269. Porro ad evitandas postmodum contentiones & difficultates optimè facere

facere creditores monet Franc. si ab initio current inferi instrumento super fidejussione confecto, fidejusorem velle teneri in omnem causam & eventum, ad usuras & accessiones.

Quæst. 497. An & qualiter etiam hæredes fidejussorum obligentur?

R Esp. Obligatio fidejussoris transit quoque ad hæredes, l. 4. §. 1. ff. b. t. l. 24. C. eod. juxta Regul. in l. 12. & 49. ff. de O. & A. idque etiam si nulla defuper facta sit mentio in contractu fidejussionis, l. 13. C. de contr. stipul. Cum id sit de natura omnium contractuum, sitque regula, stipulations omnes tacite comprehendere hæredes. Carpzov. loc. cit. c. 20. def. 1. Franc. loc. cit. c. 5. n. 70. Muller. ad Struv. b. t. tb. 4. lit. d. Brunnen. ad cit. l. 13. Befold. cons. 35. n. 1. Gail. l. 2. obs. 2. num. 20. Lauterb. §. 27. cum communi. Item procedit, etiamsi fidejussioni inserta sit dictio taxativa, dixeritque fidejusor, quod solus tantum vel duntaxat velit obligari; cum per hoc non tam hæredes, quam personas extraneas censeatur, l. 8. §. 4. ff. de pignorat. act. l. 38. ff. de V. O. Carpz. loc. cit. def. 2. n. 6. Berlich. p. 2. concl. 26. num. 19. Menoch. cons. 705. num. 6. & seq. Tiraq. de retract. conv. §. 1. Gl. 6. num. 10. Muller. Lauterb. LL. cit. qui tamen posterior cum Brunnen. monet, quantum potest, indagandum, quo fine talis particula taxativa addatur. Porro hæredes fidejussorum obligari non tantum in contractibus, sed etiam in delictis, si his cum defuncto fuit contestata, vel pro delicto certa poena promissa obligari in eventum, quo reus sibi nequit, tradit Mull. loc. cit. citans Accurs. in §. 2. Infl. b. t. & si hoc casu simpliciter adversus fidejusorem agi nequeat, sed solùm, quandiu vivit delinquens, pro quo spopondit fidejusor; cum post mortem ejus, nisi ante lis contestata, debitor liberetur juxta l. 10. §. 2. ff. si quis cant. in judic. scib. Muller. Lauterb. LL. cit. De cætero limitatur responsio ita, ut hæredes non obligentur primò, si expresse hæredes sint exclusi; tunc enim morte fidejussionis extinguetur illius obligatio; cum paetum det legem contractui. Muller. Lauterb. LL. cit. Secundo, si hæredes tacite ab obligatione sint exempti, ut si loco defuncti hæredis alius fidejusor veniat per principalem debitorem aliosve confidejussores substituendus, §. ac. §. ita. Infl. de V.O. Coler. decis. german. 30. num. 6. Muller. Lauterb. LL. cit. citantes Carpz. ubi ante. def. §. Ubi etiam, quod licet in hoc casu hæredes ipso jure conveniri possint, ex mente tamen contrahentium exceptione pacti taciti exempti sint, nisi tamen executio in bona vivi fidejussoris jam facta, pro ut limitat idem Carpz. apud Lauterb. Tertio, si consuetudo vel Statutum sit in contrarium, quo eximantur hæredes. Carpzov. loc. cit. Berlich. loc. cit. n. 11. Muller. loc. cit. Plures limitationes videri possunt apud Franc. tr. de fidejuss. c. 5. n. 87. & seq. Hering. tr. eod. c. 20. uti etiam quando hæredes illustres non teneantur.

Quæst. 498. Dum plures sunt fidejussores an omnes obligentur in solidum?

R Esp. Si plurimum fidejussorum super uno debito ejusdem debitoris constitutorum singuli expressè pro parte se obligarunt, non nisi pro ea sola conveniri posse, extra dubium est. Si vero singuli & omnes obligarunt se pro indiviso, (ut obligasse

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

se censemur, si contrarium modo jam dicto non expresserint,) tenentur singuli & conveniri possunt in solidum, pro ut expresse dicitur, §. si plures. Infl. b. t. ubi: si plures sint fidejussores super eodem debito constituti, eorum singuli in solidum tenentur, & liberum est creditori, à quo velit solidum petere. Verum hac jure antiquiore, dum hodiecum, etiam, dum omnes sunt solvendo, non amplius singulos pro toto debito solvendo convenire possit creditor, sed unumquemque solum pro sua parte. V.g. si duo sint fidejussores, pro dimidia parte debiti, si tres, pro tertia parte. Ita ut singuli suam partem solvendo, (ubi debitor principalis non est solvendo,) remittere creditorem ad alias partes à ceteris fidejussoribus exigendas, concessò hoc beneficio per epistolam seu rescriptum à D. Adriano ex summa æquitate & humanitate, ne scilicet fidejussores, qui hoc officium ut plurimum ex caritate & humilitate suscipiunt, graventur nimium, sed obligatio inter eos dividatur, pro ut hac habentur, cit. §. si plures. Infl. b. t. L. si inter. ff. b. t. Less. de Jus. l. 2. c. 28. n. 21. de Lugo de f. & f. d. 31. num. 15. Muller. ad Struv. in ff. b. t. tb. 44. lit. c. Quo tamen beneficio non juvantur fidejussores ipso jure, sed ope exceptionis, ut constat ex cit. LL. ita ut, qui hac omisla, solidum creditor solverit, neque soluti partem tanquam indebitam repetere à creditore, neque ab aliis confidejussoribus petere possit. Wiestn. b. t. n. 27. juxta cit. §. si plures. vers. sed si ab uno. & L. ut fidejusor. b. t. Posse tamen fidejusorem, qui totum solvit, compellere creditorem, ut sibi cedat actionem, quam habebat in reliquos fidejussores, exigendi ab iis partes viriles, quas ex rescripto Adriani petere poterat, & à debitor principalis partem, quæ se proprio seu privatiè contingebat, tradunt Less. l. c. n. 23. de Lugo l. c. n. 18. quietiam ait, posse eum à debitor petere totum debitum. Imò etiam sine tali cessione creditoris possa à debitor petere actionem mandati vel negotii debitum totum solutum creditor, totumque interest & damnum, quod eā causā incurrit, si cum consensu debitoris fidejussiter, vel in ejus utilitatem solvisset. Ut autem proposit hæc exceptio, interponi debet ante sententiam definitivam, quæ fidejusor jubetur solvere, ita ut postmodum (presertim secuta executione) opponi nequeat, nisi forte à sententia appellasset fidejusor. Ut etiam interponi posset, si executio facta non vi sententia, sed quarantigii instrumenti; ita Less. loc. cit. cum Gomef. Porro hoc beneficium non habet locum, dum interposita fidejusso à pluribus pro facto individuo per rationem, l. 2. §. 1. ff. de V.O. Muller. cit. tb. 44. lit. o. Sed neque, ubi debitum est dividuum hoc exceptionis beneficium competit ei, qui sponte solvit totum, vel fidejubendo huic beneficio renunciavit. Less. l. c. (hinc etiam minus esse dicens hoc privilegium, quād mulieris fidejubentis, quæ post solutionem factam per ignorantiam sui privilegii solutum repetere potest,) Wiestn. b. t. n. 27. Lugo loc. cit. n. 17. (ubietiam, quod dictum beneficium in multis locis non receptum, aut legibus municipalibus abrogatum,) Muller. loc. cit. lit. u. qui lit. v. addit specialem & nominatae requiri renunciationem, ut Carpzov. p. 1. c. 17. def. 10. Neque etiam iis, qui conventi temere iniciati sunt, se intercessisse seu fidejussisse, L. si dubitatur. ff. b. t. de Lugo loc. cit. Wiestn. loc. cit. Franc. de fidejuss. c. 5. n. 169. Muller. l. c. lit. a. secus esse dicens, si in iudicio conventus solum negat narrata, hoc est, se illo modo fidejussisse;

Uu 2

vel